

**ДВНЗ “ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я.ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ”**

КАФЕДРА ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ проф. А.Г. Шульгай

" _____ " _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**дисципліна « ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
напрямок підготовки 1201 МЕДИЦИНА
спеціальність 7.12010005 «СТОМАТОЛОГІЯ»
факультет стоматологічний**

навчальний рік 2016-2017

Розробники:

д.мед.н., проф., завідувач кафедри хірургічної стоматології Нагірний Я.П.

к.мед.н., завуч доцент кафедри хірургічної стоматології Гутор Н.С.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор Нагірний Я.П.

© _____, 2016 рік

© _____, 2017 рік

**Тернопіль
2016**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 7	Галузь знань 1201 Медицина (шифр і назва) Спеціальність: 7.12010005 Стоматологія (шифр і назва)	Нормативна	
		Рік підготовки	
		3-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин 210		5-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних <u>140</u> <u>2,33</u> год / <u>0,33</u> кредити ECTS	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>спеціаліст</u>	Лекції	
		10 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		46 год.	74 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		38 год.	32 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		зарах.	іспит

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (50 %): - для денної форми навчання – 66,7 %; 33,3 %.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Програма з дисципліни “**Хірургічна стоматологія**” для студентів вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації складена з урахуванням виконання наказу МОЗ України від 07.12.2009 №929 із змінами, внесеними наказом МОЗ України від 08.07.2010 №541 «Про затвердження та введення нового навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації за спеціальністю 7.12010005_ «Стоматологія».

Головним завданням кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації на до дипломному етапі є підготовка лікаря, який засвоїв питання теорії й практики всіх розділів хірургічної стоматології та основ щелепно-лицевої хірургії, починаючи з організації роботи хірургічного відділення стоматологічної поліклініки та щелепно-лицевого стаціонару до надання кваліфікованої хірургічної стоматологічної допомоги та невідкладної щелепно-лицевої хірургії.

Програма складена у відповідності з наступними нормативними документами:

- наказом МОЗ України від 31.01.03 за №148 “Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації у системі вищої медичної та фармацевтичної освіти”;
- освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 за №239 “Про затвердження складових галузевих стандартів вищої освіти з напряму підготовки 1101 “Медицина”;
- рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затвердженими наказом МОЗ України від 24.03 2004 за №152 “Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін” зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.2004 за №492 “Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін”;
- наказу МОЗ України № 52 від 31.01.2005 «Про затвердження та введення нового навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації України за спеціальностями «лікувальна справа», «педіатрія», «медико-профілактична справа»;
- наказу МОЗ України №414 від 2007 «Про зміни до наказу МОЗ України №52 від 31.01.2005»;

З введенням в методологію викладання стоматологічних дисциплін освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ) та ОПП, ступеневої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20.01.1998 р. № 65) чітко визначилися рангові критерії навчання розділів пропедевтики хірургічної стоматології, факультетської хірургічної стоматології й щелепно-лицевої хірургії та госпітальної щелепно-лицевої хірургії.

Хірургічна стоматологія як навчальна дисципліна

базується на вивченні студентами нормальної та патологічної анатомії та фізіології, хімії, біології, мікробіології, біохімії, біофізики, фармакології, латини та інтегрується з цими дисциплінами та має цілі:

- проводити обстеження стоматологічного хворого, вивчення провідних синдромів і симптомів у хірургічній стоматології, обґрунтування та формулювання попереднього діагнозу;
- набувати вміння аналізувати результати обстеження та проводити диференційну діагностику;
- ставити остаточний діагноз основних захворювань, виявляти та ідентифікувати прояви соматичних захворювань в порожнині рота;
- визначати принципи комплексного лікування в клініці хірургічної стоматології, виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених хірургічних стоматологічних захворювань у дорослих.
- оволодівати основними стоматологічними маніпуляціями та методами діагностики у дорослих з хірургічними стоматологічними захворюваннями для постановки діагнозу і вибору правильного методу лікування;

- формувати відповідальність студента, як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

Згідно з Навчальним планом (2016 р.) підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» кваліфікації «лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах III - IV рівня акредитації України, на викладання дисципліни «Хірургічна стоматологія» відводиться 210 годин (з них - 140-аудиторних годин і 70 годин для самостійної поза аудиторної роботи студентів). Вивчення навчальної дисципліни «Хірургічна стоматологія» здійснюється з V по X семестри навчання.

Видами навчальної діяльності згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів (СРС), індивідуальна самостійна робота студентів.

На лекціях і практичних заняттях слід висвітлювати досягнення науково-технічного процесу, медицини, зокрема, хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії та їх впровадження в практику. З метою оволодіння мануальними навичками надання хірургічної стоматологічної допомоги, поряд з вивченням теоретичних питань, студенти під керівництвом та контролем викладача самостійно проводять амбулаторний прийом пацієнтів з різними захворюваннями. Маніпуляції спочатку відпрацьовують на фантомах і муляжах, студент на студентів, а потім приймають хворих.

У лекційних курсах слід викладати основні й найбільш складні розділи з хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, в тому числі проблеми взаємозв'язку всіх розділів стоматології із загальною патологією, екологією, етіологією та патогенезом різних стоматологічних та соматичних захворювань, нозологічною діагностикою, хірургічним та консервативним лікуванням, профілактикою, соціально-трудовою реабілітацією та експертизою, особливо у хворих з деформаціями та дефектами щелепно-лицевої ділянки.

На практичних заняттях в умовах стоматологічної поліклініки і в клініці щелепно-лицевої хірургії студенти в процесі безпосереднього спілкування з хворими, їх обстеження і курації самостійно вивчають симптоми хірургічних стоматологічних захворювань, набувають навичок в діагностиці щелепно-лицевих розладів і захворювань, їх лікуванні, експертизі та трудовій реабілітації.

З урахуванням великої значимості нетрадиційних і фізіотерапевтичних методів лікування, слід на лекціях і практичних заняттях звертати увагу на необхідність застосування цих методів лікування, особливо в комплексній терапії хворих з запальними захворюваннями і травматичними пошкодженнями щелепно-лицевої ділянки.

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рекомендується застосувати такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести, розв'язування ситуаційних задач, та оцінка їх результатів, контроль практичних навичок.

Підсумковий контроль засвоєння модулів здійснюється по їх завершенню. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних модулів і має визначення за системою ECTS та за традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ"

МЕТА навчальної дисципліни " ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ" – підготувати лікаря-стоматолога-хірурга для надання планової та невідкладної допомоги на амбулаторному прийомі, при запальних захворюваннях щелепно-лицевої ділянки.

Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій).

ЗАВДАННЯ:

- ознайомитись з організацією та документацією стоматологічного кабінету, і відділення щелепно-лицевої хірургії.
- засвоїти основні аспекти щодо усунення болю в хірургічній стоматології.
- вивчити основні види наркозу, вміти диференціювати медикаментозні середники для загального знечуження та нейролептанальгезії, знати схеми премедикації хворих.
- підібрати анестетики та інструменти для типового та нетипового видалення різних груп зубів на верхній та нижній щелепах
- підібрати анестетики та інструменти для проведення планової та ургентної операції в ЩЛД.

У результаті вивчення дисципліни “ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ” студент повинен знати:

- особливості розрахунку штатної структури стоматологічних закладів;
- особливості організації поліклінічної хірургічної стоматологічної допомоги населенню; в операційній; організація роботи хірургічного стоматологічного стаціонару; необхідна документація.
- основні приміщення хірургічного відділення (кабінету); хірургічного відділення (кабінету);
- складові опитування хворого, додаткові методи обстеження, лабораторні методи дослідження,
- форми документації, яку веде лікар-стоматолог-хірург.
- механізм формування та передачі больового імпульсу, провідні шляхи болю.
- показання до проведення та схеми медикаментозної седативної підготовки хворих. клініку та види наркозу, засоби для інгаляційного та неінгаляційного наркозу, загальне знеболення при операціях щелепно-лицевої, анестетики,
- показання та протипоказання, інструментарій, та послідовність етапів до операції видалення зуба,
- методи діагностики, лікування запальних процесів ЩЛД та їх ускладнення.
- правильно надати допомогу при невідкладних станах.

У результаті вивчення дисципліни “ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ” студент повинен вміти:

- Вміти зібрати анамнез та провести клінічне обстеження хворого, правильно оформити історію хвороби, встановити діагноз і призначити лікування.
- Вписати рецепти медикаментозних середників для седативної підготовки хворих, нейроролептанальгезії та неінгаляційного наркозу.
- Вміти виконати будь-який вид місцевого знеболення в щелепно-лицевій ділянці.
- Провести типову та атипову операцію видалення зуба.
- Вміти зупинити кровотечу після видалення зуба.
- Встановити діагноз та надати допомогу хворому з альвеолітом та альвеолоневритом.
- Обстежити хворого з перикоронітом, встановити діагноз та надати допомогу (розтин слизової оболонки, видалення її або зуба мудрості).
- Обстежити хворого з гайморитом, встановити діагноз і призначити лікування.
- Встановити діагноз та надати допомогу при перфорації гайморової пазухи.
- Провести обстеження, поставити діагноз при захворюванні слинних залоз.
- Провести бужування проток слинних залоз.
- Обстежити хворого з абсцесом і флегмоною, встановити діагноз та призначити лікування.
- Надати допомогу хворому при зомлінні, колапсі, шоку.
- Надати допомогу хворому при набряку Квінке, анафілактичному шоку.
- Вміти провести штучне дихання та непрямий масаж серця.
- Вміти правильно зробити виписку з історії хвороби.
- Вміти правильно визначити термін непрацездатності хворого з ураженням щелепно-лицевої ділянки та оформити лікарняний лист.

У результаті вивчення дисципліни «ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ» студент повинен оволодіти навичками:

- Підготувати набір інструментів для обстеження хірургічного стоматологічного хворого.
- Підготувати набір інструментів для видалення різців, ікол, премолярів, молярів верхньої і нижньої щелепи.
- Провести мандибулярну анестезію
- Підготувати набір інструментів для видалення ретенуваних зубів верхньої і нижньої щелепи.
- Провести інфраорбітальну анестезію
- Провести анестезію біля круглого отвору-підвиличний шлях.

- Провести анестезію біля овального отвору.
- Підготувати набір інструментів для проведення операції резекції верхівки кореня
- Підготувати набір інструментів для розкриття абсцесів та флегмон ЩЛД.
- Описати Status localis у хворого з флегмоною ЩЛД.
- Провести обстеження периферичних лімфатичних вузлів ЩЛД.
- Провести обстеження скронево-нижньощелепного суглобу.
- Провести обстеження скронево-нижньощелепного суглобу.
- Описати рентгенограму з слинокам'яною хворобою хворого.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма дисципліни структурована на чотири розділи.

Розділ I. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.

Розділ II. Захворювання зубів та гострі запальні процеси ЩЛД.

Розділ III. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД

Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна робота студентів;
- консультації.

Лекції охоплюють основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни, розкривають основні проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вміння та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань та вирішення ситуаційних задач.

Самостійна робота студентів передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом, а саме самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Консультації (індивідуальні або групові) проводяться з метою допомоги студентам розібратись та роз'яснити складні для самостійного осмислення питання, вирішити складні проблеми, які виникли при самостійному опрацюванні навчального матеріалу при підготовці до практичного заняття, підсумкового заняття або перед іспитом.

При вивченні дисципліни використовують адекватні методи навчання.

За джерелами знань використовують методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вирішення задач. За характером логіки пізнання використовуються методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Кафедра хірургічної стоматології має право вносити зміни до навчальної програми у межах 15 % залежно від організаційних і технічних можливостей, напрямків наукових досліджень,

але має виконати в цілому обсяг вимог з дисципліни згідно з кінцевими цілями ОКХ і ОПШ за фахом підготовки та навчальними планами.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛІ. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.

Конкретні цілі:

- Знати особливості обстеження хворих із захворюваннями зубощелепної системи.
- Знати додаткові методи дослідження із застосуванням сучасної діагностичної апаратури.
- Пояснити механізми та техніку знеболення в хірургічній стоматології та щелепно-лицевій хірургії.
- Пояснити принципи серцево-легеневої реанімації. Надання допомоги.
- Знати клініко-фармакологічну характеристику місцевих знеболювальних препаратів.
- Пояснити методику видалення зубів.

Тема 1. Історія створення і організація хірургічної стоматологічної допомоги. Забезпечення, документація амбулаторного стоматологічного кабінету і відділення, знайомство зі структурою відділення щелепно-лицевої хірургії у клінічній лікарні.

Основні етапи становлення та розвитку хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії, роль вітчизняних вчених. Хірургічна стоматологія і щелепно-лицева хірургія як медичні дисципліни і завдання. Місце хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії серед інших медичних дисциплін. Взаємозв'язок їх з іншими розділами медицини, стоматології. Стоматологічні наукові школи в Україні, СНД, світі, їх внесок у розвиток хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії.

Сучасні принципи організації хірургічної стоматологічної та щелепно-лицевої допомоги населенню в містах і сільській місцевості.

Науково-технічний прогрес і впровадження в стоматологічну практику наукових досягнень. Перспектива використання сучасних засобів інформатики і електронно-обчислювальної техніки в лікувальній роботі та наукових дослідженнях. Міжнародне співробітництво в галузі хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії.

Види хірургічної стоматологічної допомоги: поліклінічна і стаціонарна (невідкладна і планова). Особливості організації надання допомоги в екстремальних ситуаціях.

Організація роботи і оснащення хірургічного відділення (кабінету) стоматологічної поліклініки, щелепно-лицевого відділення стаціонару, операційної, перев'язувальної.

Спеціальне обладнання, апаратура та інструменти для обстеження хворих і виконання стоматологічних втручань.

Асептика і антисептика при операціях на обличчі та в порожнині рота. Підготовка ротової порожнини до операції. Обробка операційного поля.

Стерилізація інструментів і перев'язувального матеріалу, матеріалу для накладання швів (шовк, кетгут, нитки із синтетичних матеріалів). Підготовка рук хірурга до операції.

Особливості догляду за амбулаторними та стаціонарними хворими із запальними захворюваннями, пошкодженнями та після планових оперативних втручань в щелепно-лицевій ділянці, їх харчування.

Медична документація в хірургічному відділенні (кабінеті) стоматологічної поліклініки та в щелепно-лицевому відділенні лікарні. Показники роботи хірурга-стоматолога.

Показання до госпіталізації хворих з патологією щелепно-лицевої ділянки, особливості їх обстеження та реабілітації.

Внутрішньо госпітальна інфекція в стоматологічній поліклініці та щелепно-лицевому стаціонарі, шляхи передачі інфекції. Захист пацієнтів і медичного персоналу від госпітальної інфекції, вірусного гепатиту, ВІЛ-інфекції та інших.

Тема 2. Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї.

Особливості обстеження хворих із захворюваннями зубощелепної системи, пошкодженнями, запальними процесами, доброякісними, злоякісними та пухлиноподібними

утвореннями, природженими і набутими дефектами, деформаціями щелепно-лицевої ділянки.

Значення особистого спілкування лікаря з хворим. Емоційні фактори, пов'язані із захворюваннями, пошкодженнями і дефектами обличчя та лікуванням, що проводиться. Деонтологія та лікарська етика в хірургічній стоматології і щелепно-лицевій хірургії.

Збір суб'єктивних даних хворого:

Скарги на момент звернення до медичної установи.

Анамнез хвороби: розвиток захворювання, його динаміка, попереднє лікування.

Анамнез життя: спадкові, перенесені та супутні захворювання, шкідливі звички - вживання наркотиків, алкогольних напоїв, паління; спадковість, алергологічний анамнез.

Об'єктивне обстеження: загальний стан, свідомість. Обстеження органів і систем у стаціонарі.

Обстеження щелепно-лицевої ділянки. Огляд обличчя. Пальпація. Огляд органів та м'яких тканин порожнини рота, обстеження зубів. Загально клінічні, лабораторні та спеціальні методи дослідження. Дослідження функції рухових і чутливих нервів. Обстеження слинних залоз та їх проток, скронево-нижньощелепних суглобів, лімфатичного апарату обличчя та шиї. Встановлення характеру та величини дефектів і деформацій тканин обличчя і порожнини рота, стан навколишніх тканин. Оцінка ступеня, анатомічних, функціональних і естетичних порушень.

Об'єктивні методи дослідження із застосуванням сучасної діагностичної апаратури. Рентгенологічні: рентгенографія, томографія, панорамна рентгенографія і пантомографія. Застосування штучного контрастування. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія, радіоізотопна, ультразвукова діагностика, дистанційна та контактна термографія. Морфологічні методи: цитологічне дослідження відбитків, зішкрябів, пункційного матеріалу; гістологічне дослідження біопсійного матеріалу. Методи функціональної діагностики: рео-, поляро- та електроміографія, електроодонтодіагностика. Застосування комп'ютерів у діагностиці: розшифрування рентгенограм, планування операцій, результатів лікування.

Обсяг обстеження хворих з патологією щелепно-лицевої ділянки під час лікування в умовах поліклініки та стаціонару, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.

Тема 3. Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Значення болю в медицині, стоматології.

Знеболення в хірургічній стоматології та щелепно-лицевій хірургії.

Мета, види та завдання знеболення в стоматології. Організація та забезпечення анестезіологічної та реанімаційної служби в стоматологічній поліклініці і стаціонарі.

Біль, його види, компоненти болю, його значення для організму. Реакція організму на біль, оперативну травму.

Тема 4. Загальне знеболення. Серцево-легенева реанімація.

Премедикація, її принципи, завдання, дія. Показання до застосування. Особливості проведення в умовах поліклініки і стаціонару. Групи та клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, які застосовуються для премедикації (анальгетиків, транквілізаторів, антигістамінних засобів та ін.). Види премедикації, що застосовує лікар-стоматолог і анестезіолог.

Показання до застосування загального знеболення залежно від обсягу та характеру оперативного втручання і стану хворого. Стадії наркозу. Види наркозу: інгаляційний, дожилний, внутрішньом'язовий, ректальний, комбінований. Показання до кожного з них. Обстеження хворого і загальна підготовка до наркозу. Переднаркозна медикаментозна підготовка до оперативного втручання. Особливості загального знеболення в стоматології, щелепно-лицевій хірургії.

Неінгаляційні способи наркозу. Дожильний наркоз при хірургічних втручаннях в стаціонарі і поліклініці. Комбіноване знеболення -нейролептаналгезія. Показання, розрахунок дози і техніка проведення. Можливі ускладнення, їх запобігання і усунення.

Інгаляційні способи наркозу. Особливості проведення інтубаційного наркозу у хворих з патологією щелепно-лицевої ділянки. Масковий та назофарингеальний наркоз в стоматологічній практиці. Показання до вибору різних способів інтубації (через рот, ніс, трахеостому, оростому, через ніс "всліпу", ретроградна інтубація). Обладнання для цього.

Контроль за станом хворого, можливі ускладнення. Ларінгеальна маска, її застосування, показання.

Невідкладні стани і принципи реанімації в стоматологічній практиці

Невідкладні стани під час виконання стоматологічних втручань, які потребують термінової лікарської допомоги: респіраторні ускладнення, серцево-судинні, коматозні, шоківі прояви та ін.

Принципи серцево-легеневої реанімації. Надання допомоги при виведенні хворого з термінального стану: на вулиці, в умовах амбулаторного стоматологічного прийому, в щелепно-лицевому стаціонарі. Профілактика невідкладних станів у стоматології, щелепно-лицевій хірургії (в тому числі організаційні заходи).

Загальні ускладнення: реакції з боку серцево-судинної системи і ЦНС - зомління, колапс; анафілактичний шок, інші алергічні реакції. Надання невідкладної допомоги.

Тема 5. Інструментарій для видалення зубів.

Видалення зубів як оперативне втручання із своєрідним операційним полем і операційною технікою. Показання та протипоказання до операції видалення зубів. Особливості підготовки хворого і проведення операції у хворих із змінами серцево-судинної системи, захворюваннями крові та іншими системними порушеннями, у вагітних і дітей.

Типове видалення зубів: Підготовка операційного поля. Методика видалення зуба з урахуванням анатомічних умов, будови та механізму дії інструментів. Розміщення та положення лікаря і хворого при видаленні зубів. Інструментарій для видалення зубів. Види щипців, елеваторів, їх будова, механізм роботи, призначення. Видалення зубів щипцями. Окремі етапи видалення зубів щипцями. Особливості видалення окремих груп зубів та коренів. Техніка та механіка застосування елеваторів різних типів.

Загоєння рани після типового видалення зуба.

Методика видалення глибоко розміщених уламків коренів. Вибір доступу під час типового видалення зуба в передньому та боковому відділах верхньої і нижньої щелеп. Методика видалення третього великого корінного зуба на нижній щелепі при неповному його прорізуванні або неправильному положенні.

Атипове видалення зубів: показання, методика, знеболення, інструментарій.

Обробка рани після видалення зуба і догляд за нею. Особливості загоєння альвеоли. Показання до застосування та методика альвеолоектомії за допомогою бормащини.

Ускладнення під час видалення зубів і коренів. Попадання зуба в дихальні шляхи та травний канал. Перелом і вивих сусідніх зубів. Відлом частин альвеолярного паростка, перелом і вивих щелеп. Пошкодження дна верхньощелепної пазухи і проштовхування в неї кореня зуба. Кровотеча під час видалення зуба, їх профілактика. Лікувальна тактика при цих ускладненнях, їх профілактика.

Ускладнення після видалення зуба. Кровотеча. Етіологія. Засоби зупинення кровотечі з рани м'яких тканин і кісток. Хірургічні, фармакологічні і біологічні методи боротьби з післяопераційною кровотечею. Післяопераційний лунковий біль. Альвеоліт, причини виникнення, профілактика. Лікування інших післяопераційних ускладнень.

Хірургічні втручання на альвеолярному паростку з метою підготовки до ортопедичного лікування.

Тема 6. Аплікаційне знеболення. Покази до їх застосування.

Аплікаційне знеболення. Техніка, показання та протипоказання, можливі ускладнення. Основні етапи розвитку місцевого знеболення. Внесок вітчизняних вчених. Види місцевого знеболення. Неін'єкційні методи місцевого знеболення: хімічні, фізичні, фізико-хімічні, електрознеболення. Ін'єкційні методи. Спосіб безголкової ін'єкції, з використанням карпульних шприців.

Тема 7. Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії. Види місцевого знеболення. Покази до застосування.

Клініко-фармакологічна характеристика місцевих знеболювальних препаратів, що використовуються в стоматології: новокаїну, тримекаїну, лідокаїну, дикаїну, піромекаїну, ультракаїну та ін. Застосування судиннозвужувальних засобів при місцевому знеболенні. Залежність ефективності знеболення від загального стану хворого, вживання алкогольних напоїв та інших шкідливих факторів.

Тема 8. Провідникові методи знеболення на верхній щелепі (інфраорбітальна, туберальна, різцева, піднебінна). Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування. Знеболення при хірургічних втручаннях на верхній щелепі. Провідникове знеболення. Методика блокування II гілки трійчастого нерва біля круглого отвору, біля

підочного отвору, горба верхньої щелепи, великого піднебінного і різцевого отвору. Внутрішньо та зовнішньо ротові способи. Показання та протипоказання до застосування. Помилки, ускладнення, їх профілактика та лікування.

Поєднання провідникового та інфільтраційного знеболення при оперативних втручаннях на щелепно-лицевій ділянці, операціях видалення зубів. Протипоказання до застосування місцевого знеболення.

Тема 9. Провідникові методи знеболення на нижній щелепі (мандибулярна, торусальна, ментальна). Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.

Знеболення при хірургічних втручаннях на нижній щелепі. Регіональне (стовбурове) знеболення. Методика виключення III гілки трійчастого нерва біля овального отвору, біля входу в нижньощелепний канал (мандибулярна та торусальна анестезія), біля ментального отвору.

Тема 10. Центральні анестезії. Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.

Внутрішньо та зовнішньоротові способи знеболення. Показання і протипоказання до застосування. Помилки, ускладнення, їх профілактика та лікування. Помилки та ускладнення при місцевому знеболенні: введення тканинних отрут, пошкодження нервів і судин, м'язів, інфікування, інші. Післяін'єкційне зведення щелеп.

Тема 11. Показання та протипоказання до видалення зубів.

Тема 12. Підготовка хворого до операції видалення зубів.

Тема 13. Методики видалення зубів (типове, атипове видалення зубів на верхній щелепі).

Тема 14. Методики видалення зубів (типове, атипове видалення зубів на нижній щелепі).

Тема 15. Ускладнення під час видалення зубів і в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.

РОЗДІЛІІ. Захворювання пародонту зубів та гострі запальні процеси ЩЛД

Конкретні цілі:

- Обстежити хворого з формами періодонтитів, встановити діагноз та призначити метод лікування.
- Встановити діагноз та призначити метод лікування при одонтогенній гранульомі обличчя.
- Самостійно провести розтин при одонтогенному періоститі та пародонтальному абсцесі, призначити фізіотерапевтичне лікування.
- Обстежити хворого з перикоронітом, встановити діагноз та надати допомогу (висічення капюшона, видалення зуба мудрості).
- Самостійно описати рентгенологічні знімки при дистопії, ретенції.
- Обстежити хворого з гострим одонтогенним остеомиєлітом щелеп, та призначити метод лікування.
- Обстежити хворого з хронічним одонтогенним остеомиєлітом щелеп, призначити метод лікування. Самостійно описати рентгенологічні знімки.
- Знати прояви в порожнині рота, щелепно-лицевій ділянці у хворих на ВІЛ інфекцію / СНІД, Дифтерію, Сифіліс, діагностику та лікарську тактику.
- Обстежити хворого з гематомою, контрактурою та призначити лікування.

Тема 16. Періодонтити: класифікація, клініка, профілактика, хірургічні методи лікування. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.

Етіологія і патогенез гнійно-запальних захворювань щелепно-лицевої локалізації. Класифікація. Значення карієсу зубів і стоматогенних пошкоджень у розвитку і поширенні запального процесу. Визначення поняття "одонтогенна інфекція" і сучасні уявлення про її значення в розвитку місцевої загально-соматичної патології.

Періодонтит. Класифікація. Гострий серозний та гнійний періодонтит, загострення хронічного періодонтиту. Етіологія, патогенез патологічна анатомія, шляхи поширення інфекційного процесу. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, хірургічне лікування.

Хронічний періодонтит. Класифікація. Клінічна та рентгенологічна діагностика, диференціальна діагностика, хірургічні методи лікування.

Операції: резекція верхівки кореня зуба, гемісекція, ампутація кореня зуба, реплантація, трансплантація зуба та інші.

Операція реплантації зубів (види операцій, методика видалення і обробка зуба). Особливості приживлення зуба після реплантації. Показання до операції та техніка її виконання на різних групах зубів. Можливі ускладнення і прогноз.

Тема 17. Одонтогенний періостит щелеп (гострий, хронічний): клініка, діагностика, лікування, ускладнення, фізіотерапія.

Класифікація. гострий гнійний періостит щелеп. Патогенетичний зв'язок з періодонтитом. Поширення запального процесу залежно від розташування коренів різних груп зубів. Патологічна анатомія. Клінічна картина. Диференціальна діагностика. Лікування. Показання до видалення зуба у разі гострого одонтогенного періоститу щелеп.

Хронічний періостит. Клініка, лікування.

Тема 18. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, диференційна діагностика, профілактика, лікування.

Перебіг остеомієліту верхньої та нижньої щелеп різного походження. Лікування залежно від особливостей патогенезу захворювання.

Клініка і диференціальна діагностика гострого одонтогенного остеомієліту. Комплексне патогенетичне лікування, медикаментозна терапія, застосування фізіотерапевтичних методів. Наслідки та можливі ускладнення.

Тема 19. Хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, медикаментозне, фізіотерапевтичне), ускладнення.

Підгостра та хронічна стадія остеомієліту щелеп. Клінічна та рентгенологічна картина різних його форм (секвеструючої, рарифікуючої, гіперпластичної), диференціальна діагностика. Особливості перебігу на верхній і нижній щелепах. Первинно-хронічний остеомієліт. Комплексне лікування на різних стадіях розвитку.

Клініка і диференціальна діагностика хронічного одонтогенного остеомієліту. Комплексне патогенетичне лікування: хірургічне, медикаментозна терапія, застосування фізіотерапевтичних методів. Наслідки та можливі ускладнення.

Терміни та техніка виконання секвестр - і секвестрнекректомії. Можливі ускладнення: резорбційний перелом, дефект і деформація щелеп, сепсис, пневмонія та ін. Інші форми остеомієліту: Гарре, Броді, променевий остеонекроз.

Тема 20. Посттравматичний остеомієліт. Радіонекроз, специфічний остеомієліт щелеп.

Тема 21. Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби. Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.

Дистопія зубів. Ретенція та інклюзія зубів. Утруднене прорізування, причини. Клінічні прояви. Показання до хірургічного лікування. Ускладнення, їх класифікація. Методи оперативного втручання при дистопії і ретенції зубів.

Перикороніт: класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Тема 22. Аактиномікоз ЩЛД.

Актиномікоз щелепно-лицевої ділянки. Етіологія і патогенез. Шляхи проникнення інфекції. Класифікація актиномікозу за Т.Г. Робустовою. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, загальні принципи лікування.

Тема 23. Туберкульоз, сифіліс ЩЛД.

Туберкульозне ураження органів порожнини рота і щелеп. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Сифіліс. Прояви в щелепно-лицевій ділянці. Діагностика, лікарська тактика. Профілактика.

Дифтерія. Поширення. Клініка, діагностика, профілактика.

РОЗДІЛ III. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД

Конкретні цілі:

- Вміти обстежити хворого з флегмоною, встановити діагноз та призначити лікування.
- Вміти обстежити хворого з абсцесом, встановити діагноз та призначити лікування.

- Вміти призначити лікування хворих з ускладненнями запальних процесів у щелепно-лицевій ділянці.
- Вміти правильно зробити виписку з історії хвороби.

Тема 24. Засвоєння правових норм з оформлення амбулаторної медичної картки пацієнта, хворого на періодонтит, періостит, перикороніт, остеомієліт.

Тема 25. Закріплення навичок заповнення амбулаторної медичної картки (з наступним написанням зразка). Перевірка правильності заповнення зразка амбулаторної медичної картки.

Тема 26. Запальний процес ЩЛД: етіологія, патогенез, типи клінічних реакцій та особливості перебігу одонтогенних запальних захворювань.

Тема 27. Роль імунної, гормональної, судинної, кровозгортувальної системи, тощо.

Тема 28. Флегмони та абсцеси щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД): класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, принципи лікування, профілактика ускладнень.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і між'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез абсцесу і флегмони щелепно-лицевої ділянки та шиї. Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу.

Класифікація, поверхневі та глибокі процеси. Загальна і місцева клінічна характеристика абсцесу і флегмони навколощелепних і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з абсцесом і флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 29. Абсцеси піднебіння та підочноямкової ділянки: етіологія, особливості лікування, профілактика.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і між'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу.

Етіологія та патогенез абсцесу щелепно-лицевої ділянки та шиї. Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу. Загальна і місцева клінічна характеристика абсцесу. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з абсцесом щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів.

Тема 30. Абсцес під'язикового валика та щелепно-язикового жолобка: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і між'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу. Етіологія та патогенез абсцесу щелепно-лицевої ділянки та шиї. Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу.

Загальна і місцева клінічна характеристика абсцесу. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з абсцесом щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів.

Тема 31. Флегмона орбіти: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і між'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез флегмони щелепно-лицевої ділянки. Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу. Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 32. Флегмони виличної, скроневої ділянки: особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез флегмони щелепно-лицевої ділянки . Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу.

Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 33. Флегмони щічної, білявушно-жувальної, позащелепної ділянки: класифікація, особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез флегмони щелепно-лицевої ділянки . Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу.

Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 34. Глибокі флегмони ЩЛД.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез флегмони щелепно-лицевої ділянки . Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу.

Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 35. Флегмони приглоткового та крилопіднебінно-щелепного просторів: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони.

Етіологія та патогенез флегмони щелепно-лицевої ділянки . Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу. Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 36. Флегмона крило-піднебінної та підскроневої ямок: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез флегмони щелепно-лицевої ділянки . Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу.

Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 37. Флегмони підпідборідної, підщелепної ділянки: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез флегмони щелепно-лицевої ділянки. Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу.

Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 38. Флегмони язика, дна порожнини рота та шиї, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони. Етіологія та патогенез флегмони щелепно-лицевої ділянки. Шляхи та механізми поширення інфекційного процесу.

Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 39. Гнилістно-некротична ангіна Жансуля-Людвіга: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.

Хірургічна анатомія міжфасціальних і міжм'язових клітковинних просторів голови та шиї. Визначення понять абсцесу та флегмони.

Некротичні процеси тканин щелепно-лицевої ділянки іншого походження.

Загальна і місцева клінічна характеристика флегмони і суміжних з ними ділянок. Етіологічні та патогенетичні принципи загального і місцевого лікування запальних процесів. Хірургічне лікування, його цілі. Значення вибору та техніки виконання оперативного доступу. Знеболення при оперативних втручаннях у зв'язку з флегмоною щелепно-лицевої локалізації, різних вокалізацій. Застосування медикаментозних засобів, імунотерапії та фізіотерапевтичних процедур.

Тема 40. Бешиха обличчя, нома, гемодинамічні некрози.

Бешихове запалення. Нома, етіологія, патологічна анатомія, профілактика, лікування. Ускладнення та наслідки.

Тема 41. Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо верхньої щелепи: сепсис, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу.

Гнійний тромбофлебіт, тромбоз печеристого синусу, менінгіт, енцефаліт, сепсис, інфекційно-токсичний шок. Їх етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування. Принципи терапії.

Тема 42. Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо нижньої щелепи: медіастиніти, пневмонії та інші: класифікація, патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, клініка, лікування, прогноз. Медіастеніт, пневмонії, енцефаліт, сепсис, інфекційно-токсичний шок. Їх етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування. Принципи терапії.

Тема 43. Інфекційно-токсичний шок.

РОЗДІЛ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД

Конкретні цілі:

- Вміти обстежити хворого з лімфаденітом, аденофлегмоною ЩЛД, встановити діагноз, призначити лікування.
- Вміти провести розкриття карбункула, фурункула.
- Знати види швів, та заходи щодо запобігання утворенню грубих рубців ЩЛД.
- Знати основи техніки оперативних втручань на альвеолярних паростках і щелепних кістках.
- Знати етапи операції пластичного усунення оро-антрального сполучення.
- Вміти провести обстеження, поставити діагноз при захворюванні слинних залоз.
- Вміти провести бужування протоків слинних залоз.

- Вміти призначити лікування хворих з ускладненнями запальних процесів у щелепно-лицевій ділянці.

Тема 44. Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування, профілактика.

Анатомія та функції лімфатичної системи обличчя і шиї, класифікація. Гострий і хронічний лімфаденіт. Абсцедуючий лімфаденіт. Аденофлегмона. Діагностика та диференціальна діагностика, клініка, лікування. Ендолімфатична терапія.

Тема 45. Аденофлегмони ЩЛД: етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування, профілактика.

Остеофлегмона та аденофлегмона, поверхневий та глибокий абсцес і флегмона: порівняльна характеристика етіології, патогенезу, клінічного перебігу, лікування ускладнень, реабілітації хворих.

Тема 46. Фурункули обличчя: класифікація, етіологія, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.

Тема 47. Карбункули обличчя: класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення. Фурункул, карбункул. Клініка, лікування, запобігання ускладнень.

Тема 48. Гострий одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення.

Особливості оперативних втручань на обличчі та в порожнині рота: типові розтини для підходу до органів із урахуванням будови шкіри, розташування нервів, великих судин, жувальних та м'язових м'язів. Види швів: вузловий, занурений, косметичний, розвантажувальний, пластинковий. Заходи щодо запобігання утворенню грубих рубців.

Основи техніки оперативних втручань на альвеолярних паростках і щелепних кістках. Розтин кістки бором, диском, дротяною пилкою. Розкриття порожнин у кістках. З'єднання розрізаної кістки. Сучасні способи лікування хвороб порожнини рота, щелеп, м'яких тканин обличчя з використанням лазерних пристроїв, кріодеструкції та ультразвуку, їх дія на тканини. Анатомічні передумови виникнення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Гострий одонтогенний гайморит. Методи діагностики і лікування.

Тема 49. Хронічний одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення.

Анатомічні передумови виникнення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Хронічний одонтогенний гайморит: класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, методи хірургічного і консервативного лікування.

Тема 50. Пластичне усунення оро-антрального сполучення.

Ороантральні сполучення. Клініка, діагностика, показання до їх закриття. Методи оперативних втручань. Профілактика виникнення ороантральних сполучень.

Тема 51. Гострий сіалоденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика.

Запалення слинних залоз. Класифікація, етіологія, патогенез. Епідемічний паротит. Банальний бактеріальний сіалоденіт. Гострий лімфогенний і контактний сіалоденіт. Післяопераційний і післяінфекційний паротит. Гостре запалення піднижньощелепних і під'язикових слинних залоз. Клініка, диференціальна діагностика. Лікування гострого сіалоденіту (консервативне і хірургічне). Несправжній паротит, диференціальна діагностика.

Тема 52. Хронічний сіалоденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика.

Хронічне запалення слинних залоз. Паренхіматозний, інтерстиціальний і протоковий (сіалодохит) сіалоденіт: етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика. Методи лікування. Класифікація захворювань слинних залоз. Методи обстеження хворих: клінічні, лабораторні, рентгенологічні (сіалографія), радіологічні: пантомо- і радіосіалографія, сіалосцинтиграфія.

Тема 53. Пластика протоків слинних залоз.

Стеноз і атрезія слинних протоків. Діагностика, лікування.

Пошкодження слинних залоз. Класифікація, клінічна картина, лікування.

Нориці слинних залоз. Причини утворення нориць слинних залоз. Повні і неповні нориці. Методи обстеження: фістулографія, зондування. Диференціальна діагностика та лікування. Пригнічення функції залози (медикаментозна, променева). Пластика вивідних протоків.

Тема 54. Слинно-кам'яна хвороба (сіалолітиаз): етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та їх попередження.

Конкрементозний (калькульозний) сіаладеніт - слинокам'яна хвороба. Утворення і склад слинних камінців. Клініка, діагностика, ускладнення, лікування. Оперативні доступи і знеболення під час видалення слинних камінців.

Тема 55. Сіалози: класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування.

Реактивно-дистрофічні захворювання слинних залоз. Хвороба Мікуліча (лімфоматоз залоз). Синдром та хвороба Шегрена. Ксеростомія як симптом порушення функції слинних залоз.

Тема 56. Артрит і артроз скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.

Тема 57. Синдром больової дисфункції СНЩС.

Тема 58. Хірургічні методи лікування артрозів. Хірургічна артроскопія СНЩС.

Тема 59. Пластика СНЩС та його компонентів.

Тема 60. СНІД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.

ВІЛ інфекція/ СНІД. Прояви в порожнині рота, щелепно-лицевій ділянці.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студента	ІРС
5 СЕМЕСТР				
РОЗДІЛІ. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.				
1.Історія створення і організація хірургічної стоматологічної допомоги. Забезпечення, документація амбулаторного стоматологічного кабінету і відділення, знайомство зі структурою відділення щелепно-лицевої хірургії у клінічній лікарні.	1,0	2,0	1,0	-
2.Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї.		2,0	1,0	-
3.Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Значення болю в медицині, стоматології.	1,0	2,0	1,0	-
4.Загальне знеболення. Серцево-легенева реанімація.		2,0	1,0	-
5.Інструментарій для видалення зубів.	1,0	2,0	1,0	-
6.Аплікаційне знеболення. Покази до їх застосування.		2,0	1,0	-
7.Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії. Види місцевого знеболення. Покази до застосування.		2,0	1,0	-
8.Провідникові методи знеболення на верхній щелепі (інфраорбітальна, туберальна, різцева, піднебінна). Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.	1,0	2,0	1,0	-
9.Провідникові методи знеболення на нижній щелепі (мандибулярна, торусальна, ментальна). Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.		2,0	1,0	-
10.Центральні анестезії. Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.	1,0	2,0	1,0	-
11.Показання та протипоказання до видалення зубів.		2,0	1,0	-
12.Підготовка хворого до операції видалення зубів.		2,0	1,0	-
13.Методики видалення зубів (типове, атипове видалення зубів на верхній щелепі).		2,0	1,0	-
14.Методики видалення зубів (типове, атипове видалення зубів на нижній щелепі).	1,0	2,0	1,0	-
15.Ускладнення під час видалення зубів і в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.		2,0	1,0	-

Всього (розділ I):	5,0	30,0	15,0	-
РОЗДІЛ II. Захворювання пародонту зубів та гострі запальні процеси ЩЛД				
16.Періодонтити: класифікація, клініка, профілактика, хірургічні методи лікування. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.	1,0	2,0	3,0	-
17.Одонтогенний періостит щелеп (гострий, хронічний): клініка, діагностика, лікування, ускладнення, фізіотерапія.		2,0	2,0	-
18.Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, диференційна діагностика, профілактика, лікування.	1,0	1,0	3,0	-
19.Хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, медикаментозне, фізіотерапевтичне), ускладнення.		2,0	3,0	-
20.Посттравматичний остеомієліт. Радіонекроз, специфічний остеомієліт щелеп.	1,0	1,0	3,0	-
21.Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби. Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.		2,0	3,0	-
22.Аактиномікоз ЩЛД.	1,0	3,0	3,0	-
23.Туберкульоз, сифіліс ЩЛД.	1,0	3,0	3,0	-
Всього (розділ II.):	5,0	16,0	23,0	-
Всього за 5 семестр:	10,0	46,0	38,0	-
6 СЕМЕСТР				
Розділ III. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД				
24.Засвоєння правових норм з оформлення амбулаторної медичної картки пацієнта, хворого на періодонтит, періостит, перикороніт, остеомієліт.	1,0	2,0	1,0	-
25.Закріплення навичок заповнення амбулаторної медичної картки (з наступним написанням зразка). Перевірка правильності заповнення зразка амбулаторної медичної картки.		2,0	1,0	-
26.Запальний процес ЩЛД: етіологія, патогенез, типи клінічних реакцій та особливості перебігу одонтогенних запальних захворювань.		2,0	1,0	-
27.Роль імунної, гормональної, судинної, кровозгортувальної системи, тощо.		2,0	1,0	-
28.Флегмони та абсцеси щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД): класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, принципи лікування, профілактика ускладнень.		2,0	1,0	-
29.Абсцеси піднебіння та підчочномкової ділянки: етіологія, особливості лікування, профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
30.Абсцес під'язикового валика та щелепно-язикового жолобка: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.		2,0	1,0	-
31.Флегмона орбіти: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.		2,0	1,0	-
32.Флегмони виличної, скроневої ділянки: особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.		2,0	1,0	-
33.Флегмони щічної, білявушно-жувальної, позащелепної ділянки: класифікація, особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу; диференційна діагностика, хірургічні	1,0	2,0	1,0	-

методи лікування.				
34.Глибокі флегмони ЩЛД.		2,0	1,0	-
35.Флегмони приглоткового та крилопіднебінно-щелепного просторів: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
36.Флегмона крило-піднебінної та підскроневої ямок: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	1,0	2,0	1,0	-
37.Флегмони підпідборідної, підщелепної ділянки: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.	1,0	2,0	1,0	-
38.Флегмони язика, дна порожнини рота та ший, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
39.Гнилістно-некротична ангіна Жансуля-Людвіга: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
40.Бешиха обличчя, нома, гемодинамічні некрози.	1,0	2,0	1,0	-
41.Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо верхньої щелепи: сепсис, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу.	1,0	1,0	1,0	-
42.Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо нижньої щелепи: медіастиніти, пневмонії та інші: класифікація, патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, клініка, лікування, прогноз.	1,0	1,0	1,0	-
43.Інфекційно-токсичний шок.	1,0	1,0	1,0	-
Всього (розділ III):	6,0	38,0	20,0	-
Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД				
44.Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування, профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
45.Аденофлегмони ЩЛД: етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування, профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
46.Фурункули обличчя: класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.	1,0	2,0	1,0	-
47.Карбункули обличчя: класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.	1,0	2,0	1,0	-
48.Гострий одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення.	1,0	2,0	1,0	-
49.Хронічний одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення.	1,0	2,0	1,0	-
50.Пластичне усунення оро-антрального сполучення.	1,0	2,0	1,0	-
51.Гострий сіалоаденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
52.Хронічний сіалоаденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
53.Пластика протоків слинних залоз.	1,0	2,0	1,0	-
54.Слинно-кам'яна хвороба (сіалолітіаз): етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та їх попередження.	1,0	3,0	1,0	-
55.Сіалози: класифікація, клініка, діагностика, профілактика,	1,0	2,0	1,0	-

лікування.				
56.Артрит і артроз скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	1,0	2,0	1,0	-
57.Синдром больової дисфункції СНЩС.		2,0		-
58.Хірургічні методи лікування артрозів. Хірургічна артроскопія СНЩС.		2,0	1,0	-
59.Пластика СНЩС та його компонентів.		3,0		-
60.СНІД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.		2,0	1,0	-
Всього (розділ IV):	4,0	36,0	12,0	-
Всього за 6 семестр:	10,0	74,0	32,0	-
ВСЬОГО ГОДИН:	20,0	120,0	70,0	-

ІНДЗ – не передбачено

7. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин
Розділ I. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.		
1.	Історія хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, їх визначення і завдання. Підготовка хворого до операції. Визначення болю; реакції організму на біль, операційну травму. Знеболення в хірургічній стоматології. Загальне знеболення. Показання та протипоказання до нього, принципи премедикації, нейролептанальгезії. Ускладнення загального знеболення, їх лікування та профілактика. Основи серцево-легеневої реанімації.	2
2.	Місцеве знеболення. Показання та протипоказання до нього. Техніка виконання. Ускладнення місцевого знеболення, їх лікування та профілактика. Видалення зубів: інструментарій, показання та протипоказання, підготовка хворого, ускладнення під час видалення зуба і в післяопераційному періоді, їх лікування та профілактика.	2
Розділ II. Захворювання зубів та гострі запальні процеси ЩЛД.		
3.	Класифікація запальних процесів ЩЛД. Періодонтити: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, ускладнення, профілактика. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.	2
4.	Затримані та напівзатримані зуби. Етіологія, клініка, діагностика, лікування, ускладнення. Перикороніти. Одонтогенний періостит щелеп: етіологія, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика	2
5.	Остеомієліти щелеп: етіологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
Розділ III. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД		
6	Абсцеси, флегмони, щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД): визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування, ускладнення, профілактика. Етіологічні та патогенетичні принципи лікування запальних процесів ЩЛД. Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Фурункули та карбункули ЩЛД: етіологія, патогенез. Клінічний перебіг, лікування.	2
7	Абсцес: щелепно-язикового жолобка, піднебіння, під'язикового валика, язика. Флегмона: підщелепної, щічної, жувальної, позашчелепної, підпідборідної ділянок. Флегмона дна порожнини рота та шиї, гнилістично-некротична ангіна Жансуля-Людвіга. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Лікування, ускладнення, профілактика. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Лікування, ускладнення, профілактика.	2
8	Флегмона приглоткового простору, крило-піднебінної ямки, орбіти, виличної, скроневої, підскроневої, крило-щелепної ділянки: етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. Бешиха обличчя, нома ЩЛД. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування, ускладнення, профілактика. Ускладнення запальних процесів ЩЛД: (сепсис, медіастиніт, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу, тощо): класифікація, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування та профілактика.	2
Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД		
9	Одонтогенний гайморит: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. Артрити, артрози скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС):	2

	класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Синдром больової дисфункції СНЩС.	
10	Гострі та хронічні сіалоаденіти: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування, попередження ускладнень. Слино-кам'яна хвороба, етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
РАЗОМ:		20

8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема занять	Кіль- кіст- ь годи- н
Розділ I. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.		
1.	Історія створення і організація хірургічної стоматологічної допомоги. Забезпечення, документація амбулаторного стоматологічного кабінету і відділення, знайомство зі структурою відділення щелепно-лицевої хірургії у клінічній лікарні.	2
2.	Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї.	2
3.	Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Значення болю в медицині, стоматології.	2
4.	Загальне знеболення. Серцево-легенева реанімація.	2
5.	Інструментарій для видалення зубів.	2
6.	Аплікаційне знеболення. Покази до їх застосування.	2
7.	Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії. Види місцевого знеболення. Покази до застосування.	2
8.	Провідникові методи знеболення на верхній щелепі (інфраорбітальна, туберальна, різцева, піднебінна). Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.	2
9.	Провідникові методи знеболення на нижній щелепі (мандибулярна, торусальна, ментальна). Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.	2
10.	Центральні анестезії. Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.	2
11.	Показання та протипоказання до видалення зубів.	2
12.	Підготовка хворого до операції видалення зубів.	2
13.	Методики видалення зубів (типове, атипове видалення зубів на верхній щелепі).	2
14.	Методики видалення зубів (типове, атипове видалення зубів на нижній щелепі).	2
15.	Ускладнення під час видалення зубів і в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.	2
Розділ II. Захворювання зубів та гострі запальні процеси ЩЛД.		
16.	Періодонтити: класифікація, клініка, профілактика, хірургічні методи лікування. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.	2
17.	Одонтогенний періостит щелеп (гострий, хронічний): клініка, діагностика, лікування, ускладнення, фізіотерапія.	2
18.	Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, диференційна діагностика, профілактика, лікування.	2

19.	Хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, медикаментозне, фізіотерапевтичне), ускладнення.	2
20.	Посттравматичний остеомієліт. Радіонекроз, специфічний остеомієліт щелеп.	2
21.	Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби. Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.	2
22.	Аактиномікоз ЩЛД.	2
23.	Туберкульоз, сифіліс ЩЛД.	2
Розділ III. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД		
24.	Засвоєння правових норм з оформлення амбулаторної медичної картки пацієнта, хворого на періодонтит, періостит, перикороніт, остеомієліт.	2
25.	Закріплення навичок заповнення амбулаторної медичної картки (з наступним написанням зразка). Перевірка правильності заповнення зразка амбулаторної медичної картки.	2
26.	Запальний процес ЩЛД: етіологія, патогенез, типи клінічних реакцій та особливості перебігу одонтогенних запальних захворювань.	2
27.	Роль імунної, гормональної, судинної, кровозгортувальної системи, тощо.	2
28.	Флегмони та абсцеси щелепно-лищевої ділянки (ЩЛД): класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, принципи лікування, профілактика ускладнень.	2
29.	Абсцеси піднебіння та підчюномкової ділянки: етіологія, особливості лікування, профілактика.	2
30.	Абсцес під'язикового валика та щелепно-язикового жолобка: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.	2
31.	Флегмона орбіти: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
32.	Флегмони виличної, скроневої ділянки: особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
33.	Флегмони щічної, білявушно-жувальної, позащелепної ділянки: класифікація, особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
34.	Глибокі флегмони ЩЛД.	2
35.	Флегмони прилоткового та крилопіднебінно-щелепного просторів: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
36.	Флегмона крило-піднебінної та підскроневої ямок: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
37.	Флегмони підпідборідної, підщелепної ділянки: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.	2
38.	Флегмони язика, дна порожнини рота та шиї, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
39.	Гнилістно-некротична ангіна Жансуля-Людвіга: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
40.	Бешиха обличчя, нома, гемодинамічні некрози.	2
41.	Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо верхньої щелепи: сепсис, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу.	2
42.	Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо нижньої щелепи: медіастиніти, пневмонії та інші: класифікація, патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, клініка, лікування, прогноз.	2
43.	Інфекційно-токсичний шок.	2
Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД		
44.	Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування, профілактика.	2

45.	Аденофлегмони ЩЛД: етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування, профілактика.	2
46.	Фурункули обличчя: класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.	2
47.	Карбункули обличчя: класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.	2
48.	Гострий одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення.	2
49.	Хронічний одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення.	2
50.	Пластичне усунення оро-антрального сполучення.	2
51.	Гострий сіалоаденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика.	2
52.	Хронічний сіалоаденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика.	2
53.	Пластика протоків слинних залоз.	2
54.	Слинно-кам'яна хвороба (сіалолітіаз): етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та їх попередження.	2
55.	Сіалози: класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування.	2
56.	Артрит і артроз скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	2
57.	Синдром больової дисфункції СНЩС.	2
58.	Хірургічні методи лікування артрозів. Хірургічна артроскопія СНЩС.	2
59.	Пластика СНЩС та його компонентів.	2
60.	СНІД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.	2
Разом		120

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Тема	Кількість годин
Розділ І. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.		
1.	Організація кабінету хірургічної стоматології в амбулаторії.	4
2.	Асептика та антисептика в хірургічній стоматології.	4
3.	Загальні ускладнення місцевого знеболення.	4
4.	Місцеві ускладнення місцевого знеболення.	4
5.	Інтенсивна терапія, серцево-легенева реанімація в щелепно-лицевій хірургії.	4
Розділ ІІ. Захворювання зубів та гострі запальні процеси ЩЛД.		
6.	Ренгендіагностика захворювань зубів.	5
7.	Ренгендіагностика затриманих та напівзатриманих, надкомплектних, дистопованих, ретинованих зубів.	5
8.	Аактиномікоз. Туберкульоз, сифіліс. СНІД ЩЛД.	5
Розділ ІІІ. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД		
9.	Загальне, місцеве знеболення ЩЛД: особливості проведення, ускладнення та методи їх усунення.	4
10.	Патофізіологічні засади клінічного перебігу запальних процесів ЩЛД.	3
11.	Патофізіологічні засади лікування запальних процесів ЩЛД.	3
12.	Фізіотерапевтичні методи лікування стоматологічних захворювань.	3
13.	Топографічна анатомія ЩЛД. Основні принципи проведення розтинів в	4

	ЩЛД.	
14	Додаткові методи дослідження в ЩЛД при запальних процесах. Вивчення аналізів крові, імунограм.	4
15.	Сучасні засоби медикаментозної терапії при гнійно-запальних захворюваннях ЩЛД.	3
16	Невідкладні стани, принципи надання допомоги .	4
Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД		
17.	Прояви лімфаденіту ЩЛД при специфічних захворюваннях: туберкульоз, актиномікоз, сифіліс, СНІД.	2
18.	Системні захворювання слинних залоз.	2
19.	Сучасні методи дослідження слинних залоз.	
20.	Нормальна та патологічна анатомія СНЩС. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань СНЩС.	2
21.	Історія кафедри. Досягнення співробітників кафедри.	1
РАЗОМ		70

10. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ РОБІТ – не передбачено

11. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ – не передбачено

12. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ – не передбачено

13. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ

№ з/п	Назва практичної навички	Рівень засвоєння	Лінія матрикула
1	Підготувати набір інструментів для обстеження хірургічного стоматологічного хворого.	5	3
2	Підготувати набір інструментів для видалення різців, ікол, премолярів, молярів верхньої і нижньої щелепи.	5	3
3	Провести мандибулярну анестезію	3	3
4	Підготувати набір інструментів для видалення ретенуваних зубів верхньої і нижньої щелепи.	5	3
5	Провести інфраорбітальну анестезію	3	3
6	Провести анестезію біля круглого отвору-підвиличний шлях.	3	3
7	Провести анестезію біля овального отвору.	3	3
8	Підготувати набір інструментів для проведення операції резекції верхівки кореня	5	3
9	Підготувати набір інструментів для розкриття абсцесів та флегмон ЩЛД.	5	3
10	Описати Status localis у хворого з флегмоною ЩЛД.	5	3
11	Провести обстеження периферичних лімфатичних вузлів ЩЛД.	5	3
12	Провести обстеження скронево-нижньощелепного суглобу.	5	3
13	Описати рентгенограму з слинокам'яною хворобою хворого.	5	3

14. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ

ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (ІРС):

- Участь у роботі студентського наукового гуртка та виступи на наукових форумах.
- Участь у студентській олімпіаді з дисципліни.
- Виготовлення ламінованих таблиць з відповідних тем дисципліни.
- Підбір відео та аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни.

МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- структурований контроль практичних навичок;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до заняття.

Рубіжний (тематичний) контроль засвоєння розділу відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування, усної співбесіди та виконання практичного завдання. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Проводиться на спеціально відведеному підсумковому занятті.

Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі іспиту, диференційованого заліку або заліку з метою встановлення дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- письмовий контроль знань, що включає розв'язування ситуаційних задач, вирішення тестових завдань та відповіді на конструктивні запитання.
- оцінювання виконання практичної частини заняття, яка проводиться шляхом перевірки рівня засвоєння практичних вмінь і навичок у формі визначення і описування симптомів хвороби та розв'язування ситуаційних з метою встановлення діагнозу;
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом індивідуального усного опитування теоретичними питаннями з відповідних тем на основі рекомендованої літератури;

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПІДСУМКОВОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- оцінку засвоєння студентом практичного навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, проведення техніки знеболення та методики аперативної;
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом вирішення тестових завдань, індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділів дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою.

Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4 і більше балів.

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу не виконав практичної роботи, не оформив протокол.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань, виявляє незнання змісту виконання практичної роботи.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології, виконав практичну роботу, частково оформив протокол.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання, фрагментарно виконав практичну роботу.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, виконав практичне завдання не до кінця.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення симптомів хвороби.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та визначення симптомів хвороби.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення симптомів хвороби.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вмє аналізувати, оцінювати та розкривати суть визначення симптомів хвороби
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обгрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; в повному об'ємі оформив протокол практичного заняття, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні нозології і самостійно та правильно призначати тактику подальшого ведення хворого.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (ІРС)

Бали	Критерії оцінювання
1	Підбір двох відео матеріалів із розділів навчальної дисципліни. Підбір двох аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни.
2	Виготовлення ламінованої таблиці з відповідних тем дисципліни.
3	Робота на студентському науковому форумі у вигляді публікації тез.
4	Участь у студентській олімпіаді з дисципліни. Робота на студентському науковому форумі у вигляді стендової доповіді.
5	Робота на студентському науковому форумі у вигляді усної доповіді.
6	Призове місце за участь у студентській олімпіаді з дисципліни. Призове місце за участь у роботі наукового форуму.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Матрикул вважається **зарахованим** у випадку, коли студент з повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки. Під час проведення практичної навички викладач має право скерувати студента, який допускає неточності та незначні помилки у виконанні роботи.

Матрикул вважається **не зарахованим** у випадку, коли студент, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у послідовності проведення роботи та при формулюванні висновків.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ ПО ЗАВЕРШЕННЮ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

проводиться шляхом підрахунку середнього балу поточної успішності. При цьому заокруглення ОЦІНКИ здійснюється за схемою: в діапазоні від 0 до 0,24 заокруглюється до меншої одиниці; в діапазоні від 0,25 до 0,74 заокруглюється до 0,5; в діапазоні від 0,75 до 0,99 заокруглюється до більшої одиниці.

Переведення оцінок за поточну успішність з 12-ти бальної шкали у 120-ти бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	Шкала оцінювання поточної успішності
4	66
4,5	69
5	72
5,5	75
6	78
6,5	81
7	84
7,5	87
8	90
8,5	93
9	96
9,5	99
10	102
10,5	105
11	108
11,5	111
12	114

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни з додаванням балів за індивідуальну роботу студента (ІРС), становить 120 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО КОНТРОЛЮ

Критерії оцінювання тестового контролю: правильна відповідь шляхом вибору одного з п'яти дистракторів зараховується в один бал.

Критерії оцінювання конструктивних завдань та ситуаційних задач:

Критерії оцінювання	Бали
Виставляється, коли студент правильно встановив діагноз, правильного призначив тактику подальшого ведення хворого.	2
Виставляється студенту, коли він фрагментарно, непослідовно, допускаючи помилки при трактуванні окремих симптомів нечітко сформулював діагноз, допустив помилки при призначенні лікування.	1
Виставляється у випадку, коли студент виявляє повне нерозуміння захворювання, не встановлює діагноз, неправильно призначає лікування.	0

Кількість завдань	Перелік форм письмового контролю	Сума максимальної кількості балів
20	Вирішення тестових завдань.	20
2	Відповіді на конструктивні завдання, розв'язування ситуаційних задач.	4

Отримана студентом кількість балів за письмовий контроль конвертується наступним чином:

12 правильних відповідей = 0 балів

13-14 правильних відповідей = 4 бали

15 правильних відповідей = 5 балів

16 правильних відповідей = 6 бали

17-18 правильних відповідей = 7 балів

19 правильних відповідей = 8 балів

20 правильних відповідей = 9 балів

21-22 правильних відповідей = 10 балів

23 правильних відповідей = 11 балів

24 правильних відповідей = 12 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
0	Виставляється, коли студент виявляє повне незнання змісту виконання роботи.
1 - 3	Виставляється, коли студент частково виявляє знання змісту виконання роботи.
4 - 6	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується у методиці виконання роботи, виконав її в неповному обсязі, допускаючи грубі помилки під час проведення досліджень.
7 - 9	Виставляється студенту, коли він самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10 - 12	Виставляється, коли студент самостійно, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, встановлення діагнозу та призначення лікування.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу та трактуванні симптомів хвороби.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає вичерпне пояснення симптомів захворювання та визначення тактики подальшого лікування.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть захворювання та логічно призначати метод лікування.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати останні досягнення в лікуванні даного захворювання.

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ ВИСТАВЛЯЄТЬСЯ ЯК СЕРЕДНЄ АРИФМАТИЧНЕ ВСІХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА.

Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	Оцінка за теоретичну підготовку								
		4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	4	4	4	5	5	5	6	6	6	7
4	5	4	5	5	5	6	6	6	7	7
4	6	5	5	5	6	6	6	7	7	7
4	7	5	5	6	6	6	7	7	7	8
4	8	5	6	6	6	7	7	7	8	8
4	9	6	6	6	7	7	7	8	8	8
4	10	6	6	7	7	7	8	8	8	9
4	11	6	7	7	7	8	8	8	9	9
4	12	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	5	5	5	5	6	6	6	7	7	7
5	6	5	5	6	6	6	7	7	7	8
5	7	5	6	6	6	7	7	7	8	8
5	8	6	6	6	7	7	7	8	8	8
5	9	6	6	7	7	7	8	8	8	9
5	10	6	7	7	7	8	8	8	9	9
5	11	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	12	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	6	5	6	6	6	7	7	7	8	8
6	7	6	6	6	7	7	7	8	8	8
6	8	6	6	7	7	7	8	8	8	9
6	9	6	7	7	7	8	8	8	9	9
6	10	7	7	7	8	8	8	9	9	9
6	11	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	12	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	7	6	6	7	7	7	8	8	8	9
7	8	6	7	7	7	8	8	8	9	9
7	9	7	7	7	8	8	8	9	9	9
7	10	7	7	8	8	8	9	9	9	10
7	11	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	12	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	8	7	7	7	8	8	8	9	9	9
8	9	7	7	8	8	8	9	9	9	10
8	10	7	8	8	8	9	9	9	10	10
8	11	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	12	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	9	7	8	8	8	9	9	9	10	10
9	10	8	8	8	9	9	9	10	10	10
9	11	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	12	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	10	8	8	9	9	9	10	10	10	11
10	11	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	12	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	11	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	12	9	9	10	10	10	11	11	11	12
12	12	9	10	10	10	11	11	11	12	12
Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Оцінка за теоретичну підготовку										

Студент вважається допущеним до заліку, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом із розділу

навчальної дисципліни та отримав позитивні оцінки, опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

Студент вважається допущеним до підсумкового заняття, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом із розділу навчальної дисципліни та отримав позитивні оцінки, опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

Підсумкове заняття проводиться по завершенню вивчення відповідних тем навчальної дисципліни, передбачених робочим навчальним планом. Підсумкове заняття включає виконання студентом індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, проведення техніки знеболення та методики аперачії; а також вирішення тестових завдань, проведення індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділу дисципліни.

Проводиться в письмово-усній формі у три етапи:

1. *Письмовий контроль* шляхом відповіді на тестові завдання, вирішення конструктивних завдань та ситуаційних задач, або усної співбесіди.
2. *Виконання практичного завдання* шляхом правильного виконання алгоритму практичних навичок.
3. *Відповіді на теоретичні питання.* Кожному студенту пропонується три теоретичні питання, на які він повинен дати відповідь при усній співбесіді з викладачем.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ

Студент вважається допущеним до іспиту, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом зі всіх розділів навчальної дисципліни, отримав позитивні оцінки на підсумкових заняттях, набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (66 балів), опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

Іспит проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни та передбачає визначення рівня засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни.

Проводиться в письмово-усній формі у два етапи:

1. *Письмовий контроль* шляхом відповіді на тестові завдання, що проводиться у центрі незалежного тестування університету.
2. *Усна співбесіда з викладачем*, що проводиться на кафедрі шляхом відповіді на три конструктивні завдання з повним аналізом і оцінюванням проведення діагностики, техніки знеболення, методики аперачії.
3. *структурних особливостей будови щелепи, здійсненням аналізу рентгенограм ЩЛД.*

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ІСПИТУ

Оцінка за іспит вираховується з врахуванням питомої ваги кількості балів, отриманих студентом за складання тестового контролю (75%) та питомої ваги кількості балів, отриманих студентом під час співбесіди з екзамеатором (25%).

Максимальна кількість балів за іспит, яку може набрати студент, становить 80.

Іспит вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Якщо студент не склав однієї із складових частин іспиту, він вважається таким, що не склав іспит у цілому. Студент перескладає лише ту частину, яку не склав.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО КОНТРОЛЮ

Письмовий тестовий контроль становить 75% від загальної екзаменаційної оцінки. Оцінювання проводиться за 12-ти бальною рейтинговою шкалою. Переведення оцінок з 12-ти бальної шкали у бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З ЕКЗАМЕНАТОРОМ

Усна співбесіда з викладачем становить 25% від загальної екзаменаційної оцінки. Оцінювання проводиться за 12-ти бальною рейтинговою шкалою. Переведення оцінок з 12-ти бальної шкали у бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

Розділ I. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.

1. Асептичні та антисептичні аспекти профілактики СНІДу і вірусного гепатиту в поліклінічній та стаціонарній практиці хірурга-стоматолога.
2. Імунобіологічні особливості тканин щелепно-лицевої ділянки. Роль місцевого імунітету в перебізі одонтогенної інфекції.
3. Біль, його компоненти, провідні шляхи. Роль для організму. Реакція організму на біль, операційну травму.
4. Лікарські речовини для місцевого знеболення, їх хімічний склад, механізм дії. Судиннозвужувальні засоби. Дозування. Прописи. Інтоксикація адреналіном.
5. Види місцевого знеболення в щелепно-лицевій ділянці. Способи виконання. Потенційоване місцеве знеболення: принципи премедикації, основні інгредієнти лікарських речовин, які входять до складу схем премедикації, недоліки та переваги.
6. Медикаментозна підготовка (премедикація) хворого до операції на щелепно-лицевій ділянці в умовах поліклініки та стаціонару. Загальні ускладнення при місцевій анестезії. Анафілактичний шок. Реанімаційні заходи.
7. Місцеві ускладнення при місцевому знеболенні в щелепно-лицевій ділянці. Профілактика, діагностика, лікування.
8. Види та особливості проведення загального знеболення під час операцій на щелепно-лицевій ділянці в поліклініці та стаціонарі. Показання та протипоказання. Фармакологічні препарати для наркозу, механізм їх дії. Нейролептаналгезія.
9. Показання та протипоказання до застосування різних видів місцевого та загального знеболення при операціях на щелепно-лицевій ділянці в умовах поліклініки та стаціонару.
10. Центральна анестезія при виключенні II, III гілки трійчастого нерва. Зони іннервації, показання, техніка виконання. Профілактика ускладнень.
11. Анестезія за Берше-Дубовим-Уваровим. Показання і методика проведення.
12. Торусальна анестезія за Вейсбремом, екстраоральний метод мандибулярної анестезії. Зони дії. Показання. Методика виконання. Профілактика ускладнень.
13. Аподактильний, пальцевий методи інтраоральної мандибулярної анестезії. Зони дії. Показання. Методика виконання. Профілактика ускладнень.
14. Знеболення щічного нерва. Ментальна анестезія. Види. Зони дії. Методика виконання. Показання.
15. Інфраорбітальна, туберальна, різцева анестезії. Зони дії. Показання. Методика виконання. Можливі ускладнення, її профілактика і лікування.
16. Знеболення при проведенні секвестректомії в ментальному відділі нижньої щелепи.
17. Знеболення при видаленні верхніх різців, премолярів, нижніх молярів. Виписати рецепт - 2 % розчину лідокаїну.
18. Знеболення при розтині поверхневої і глибокої флегмони ЩЛД. Загальні ускладнення під час і після знеболення. Профілактика, допомога.
19. Підготовка стоматологічного хворого до ургентного, до планового оперативного втручання в умовах поліклініки та стаціонару.
20. Місцеві ускладнення під час і після ін'єкції анестетика. Клінічна картина. Профілактика, лікування. Тактика лікаря при помилковому введенні замість анестетика неін'єкційного розчину.
21. Зомління, колапс, шок. Клінічний перебіг, допомога стоматологічному хворому в умовах амбулаторії.
22. Особливості знеболення при видаленні зубів у хворих на інфаркт міокарда, цукровий діабет, серцево-судинні захворювання, у хворих з алергічним статусом.
23. Вибір методу знеболення. Знеболення при видаленні слинного каменя, при гайморитомії. Особливості знеболення у осіб похилого віку.
24. Сучасні методики знеболення. Сучасні знеболювальні засоби (анестетики), обладнання: дія, недоліки та переваги.
25. Підготовка хворого та порожнини рота до операції видалення зуба. Операція

видалення зуба. Етапи. Особливості видалення окремих груп зубів та коренів на верхній та нижній щелепах. Специфіка підготовки хворого із захворюванням крові до видалення зуба.

26. Ускладнення при видаленні зубів на нижній та верхній щелепах. Діагностика, лікування.

27. Інструментарій для видалення зубів та коренів на верхній та нижній щелепі. Будова та правила користування.

28. Інструментарій для типового і атипичного видалення зуба. Атипичне видалення зубів. Методика. Догляд за післяопераційною ранною.

29. Атипичне видалення ретенційних та дистопійного зубів. Показання. Методика виконання операції. Альвеолектомія. Ускладнення та їх лікування.

30. Кровотеча після видалення зуба, альвеолі, ямковий біль: етіологія, методи лікування, профілактика. Догляд за ранною в післяопераційному періоді.

31. Тактика лікаря при перфорації дна гайморової пазухи під час видалення зуба, при проштовхуванні зуба у верхньощелепну пазуху, при проштовхуванні зуба в тканини дна порожнини рота, перелом зуба.

32. Видалення зуба з ракової пухлини: у хворого на гіпертонічну хворобу, інсульт, інфаркт міокарда, лейкоз.

33. Хронічні одонтогенні запальні вогнища у хворих із соматичною локальною та системною патологією. Тактика стоматолога.

34. Причини перелому щелеп при видаленні зубів. Тактика лікаря. Профілактика аспірації зубів, перелому та вивиху нижньої щелепи під час видалення зубів.

Розділ II. Захворювання зубів та гострі запальні процеси ЩЛД.

35. Дистопія та ретенція. Клініка, діагностика. Показання та методики видалення зубів. Перикороніт. Причини, класифікація, клініка, діагностика, методики консервативного та хірургічного лікування.

36. Гострий та хронічний періодонтит. Класифікація, клініка, діагностика і лікування.

37. Хронічний гранулематозний періодонтит, клініка та діагностика. Види гранулеми, теорії походження епітелію в гранулемах.

38. Хірургічні методи лікування хронічного періодонтиту. Резекція верхівки кореня. Показання, методика виконання, можливі ускладнення, їх профілактика.

39. Хірургічні методи лікування хронічного періодонтиту. Гемісекція, ампутація, реплантація. Показання. Методика виконання. Можливі ускладнення та їх профілактика.

40. Реплантація зуба: одномоментна і відстрочена, показання і протипоказання, методика операції, ускладнення. Типи з'єднання кореня зуба з ямкою.

41. Причини загострень хронічного періодонтиту, патогенез. Лікування, профілактика ускладнень.

42. Періостит щелеп: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика. Лікування гострого гнійного одонтогенного періоститу щелеп.

43. Остеомієліт щелеп. Етіологія, теорії патогенезу, класифікація. Одонтогенний остеомієліт щелеп. Гостра стадія. Клініка, діагностика, лікування.

44. Одонтогенний остеомієліт щелеп. Хронічна стадія. Клініка, діагностика. Консервативне лікування. Операція секвестрэктомії. Показання, терміни виконання та її методика. Профілактика ускладнень.

45. Особливості клінічного перебігу одонтогенного остеомієліту- нижньої та верхньої щелеп. Залежність від анатомо-топографічних особливостей. Ускладнення остеомієліту.

46. Диференційна діагностика гострого періодонтиту, періоститу та остеомієліту щелеп.

47. Особливості клінічного перебігу, діагностики і лікування неодонтогенного гострого остеомієліту щелеп. Гематогенний гострий остеомієліт верхньої щелепи: етіологія, клініка, ускладнення і лікування.

48. Актиномікоз. Сифіліс. Туберкульоз. СНІД щелепно-лищевої ділянки: клініка, диференціальна діагностика, лікування.

Розділ III. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД

49. Хірургічна анатомія клітковинного простору щелепно-лищевої ділянки. Шляхи поширення одонтогенної інфекції.

50. Абсцес та флегмона щелепно-лищевої ділянки. Запальні клінічні ознаки, діагностика. Принципи комплексного лікування.

51. Флегмона скроневої ділянки, підскроневої та крилопіднебінної ямок. Етіологія, патогенез, клініка; діагностика, лікування.
52. Абсцеси та флегмони підочної та вилицевої ділянок. Причини, клініка, діагностика, лікування.
53. Абсцес та флегмона піднижньощелепного клітковинного простору. Його хірургічна анатомія. Причини, клініка, діагностика, лікування.
54. Абсцес і флегмона крилоподібного щелепного клітковинного простору. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
55. Абсцес і флегмона підмасетеріального клітковинного простору. Хірургічна анатомія. Причини, клініка, діагностика, лікування.
56. Абсцес і флегмона привушно-жувальної ділянки. Причини, хірургічна анатомія, клініка, діагностика, лікування.
57. Абсцес і флегмона щічної ділянки. Хірургічна анатомія, причини. Клініка, діагностика, лікування.
58. Абсцес і флегмона позащелепної ділянки. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
59. Абсцес та флегмона язика. Причини, клініка, діагностика, лікування.
60. Флегмона дна порожнини рота. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
61. Абсцес щелепно-язикового жолобка. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
62. Гнилісно-некротична флегмона Жансуля-Людвіга. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
63. Абсцес і флегмона навколوجلоткового клітковинного простору. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
64. Одонтогенна та неодонтогенна флегмона ЩЛД: диференційна діагностика, особливості клінічного перебігу, лікування ускладнення
65. Клініка, топографічна анатомія та лікування флегмони шиї. Виписати необхідні рецепти.
66. Одонтогенний медіастеніт: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика. Диференційна діагностика одонтогенного медіастеніту, хірургічне та медикаментозне лікування.
67. Сепсис, інфекційно-токсичний шок. Етіологія, клініка, диференційна діагностика, лікування.
68. Тромбофлебіт вен обличчя, тромбоз печеристого синусу. Етіологія, клініка, диференційна діагностика, лікування.
69. Одонтогенний абсцес мозку, менінгіт. Етіологія, клінічна картина, лікування.
70. Одонтогенний гайморит. Етіологія, класифікація, клініка, діагностика. Консервативне та хірургічне лікування. Ускладнення та їх профілактика.

Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД

71. Клініка, діагностика і лікування артриту та артрозаскронево-нижньощелепного суглоба. Виписати необхідні рецепти.
72. Лімфаденіт щелепно-лицевої ділянки: класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування. Фурункул та карбункул щелепно-лицевої ділянки: класифікація, клініка, ускладнення та лікування.
73. Гостре запалення слинних залоз: класифікація, клінічний перебіг, лікування. Псевдопаротит Генценберга та паротит.
74. Слиннокам'яна хвороба: етіологія, клініка, ускладнення і лікування.
75. Хронічне запалення слинних залоз: класифікація, клінічний перебіг, лікування. Системні захворювання слинних залоз: хвороба Мікуліча, синдром Шегрена
76. Нома. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування. Диференціальна діагностика, ускладнення. Бешиха обличчя. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування. Диференціальна діагностика, ускладнення.

ПЕРЕЛІК ЗАСОБІВ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

1 розхідний матеріал (перев'язочний),

- 2 анестетики,
- 3 набір щипців для видалення зубів
- 4 додатковий інструментарій для виконання хірургічного втручання
- 5 додатковий інструментарій для ушивання рани
- 6 шовний матеріал
- 7 фантоми голови,
- 8 черепа
- 9 стоматологічні установки

ПЕРЕЛІК ФОТОГРАФІЙ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

- альбом фотографій з травмами ЩЛД
- альбом фотографій з онкологією ЩЛД
- альбом фотографій з запальними процесами ЩЛД

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„___” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

17. ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Завдання 1. Оберіть одну відповідь, яка є найбільш повною у даному випадку.
Який шлях знечулення не належить до анестезій біля овального отвору?

- A. підвиличний
- B. надвиличний
- C. палатинальний
- D. нижньоочний
- E. нижньощелеповий

Завдання 2. Розв'яжіть ситуаційну задачу.

У хворого діагностовано хронічний одонтогенний верхньощелеповий синусит. В яке відділення його слід направити?

Завдання 3. Вирішіть конструктивне завдання.

У хворого ретенований 48 зуб, у відділенні хірургічної стоматології в плановому порядку хворого готують до операції-атипового видалення зуба. Наявні лабораторні методи обстеження та рентгенологічні – внутрішньоротова рентгенограма. Доведіть потребу у застосуванні інших методів обстеження?

Завдання 4. Проведіть аналіз в правильній та кваліфікованій підготовці хворого до оперативного втручання з приводу видалення зуба при наявності супутнього захворювання.

- 4.1. Чи має супутнє захворювання спадковий характер?
- 4.2. Назвіть покази та протипокази.
- 4.3. Визначте алергологічний анамнез та підберіть анестетик для видалення зуба.

Завдання 5. Порівняйте симптоми фурункула та карбункула в ЩЛД.

5.1. Назвіть основні симптоми.

5.2. Визначте метод лікування.

Завдання 6 Ідентифікуйте основний чинник збудника який відноситься до всіх запальних процесів ЩЛД.

6.1. Вкажіть вид збудника.

6.2. Дайте характеристику збудника.

6.3. Опишіть життєвий цикл збудника.

6.4. Назвіть антибіотики до яких даний збудник чутливий.

Завдання 7. Ідентифікуйте основний чинник який характерний при одонтогенному остеомієліті ЩЛД.

7.1. Вкажіть видову назву збудника латинською мовою.

7.2. Вкажіть тип і вид збудника.

7.3. Вкажіть чутливість до антибіотиків.

18. ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО, РУБІЖНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

1. Матеріали підготовки до лекцій.
2. Презентації лекцій.
3. Матеріали підготовки до практичних занять.
4. Методичні вказівки до практичних занять.
5. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів.
6. Тестові завдання, ситуаційні задачі, конструктивні завдання.
7. Фотографії хворих.

19. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ БАЗОВА:

- 1 Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник у 2 т. За редакцією В.О. Маланчука. – К.: ЛОГОС, 2011.
- 2 Маланчук В.А., Бродецкий И.С. Остеомиелит челюстей у больных на фоне наркотической зависимости. – К.: Москаленко О.М., 2013. – 268 с.
- 3 Маланчук В.О., Кришук М.Г., Копчак А.В. Імітаційне компютерне моделювання в щелепно-лицевій хірургії. – К.: Видавничий дім «Асканія», 2013. – 231 с.
- 4 Маланчук В.О., Копчак А.В. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні ураження щелепно-лицевої ділянки та шиї / Навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Асканія», 2008. 320 с.
- 5 Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

ДОПОМІЖНА:

- 1 Тестові завдання з хірургічної стоматології Крок 2 / В.О. Маланчук, О.С. Воловар, О.Л. Ціленко та ін. – Біла церква: ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2015. – 248 с.
- 2 Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии: Учеб. пособие, 3-е изд., перераб. и доп. – Витебск: Белмедкнига, 1998.-416 с.
- 3 Горішний Б.М., Рибалов О.В., Саяпіна Л.М. Щелепно-лицьова хірургія екстремальних ситуацій. - Полтава, 2000. - 221 с.
- 4 Руководство по хирургической стоматологии. Под. ред. Евдокимова А.И. - М.: Медицина, 1972. - 584с.
- 5 Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.
- 6 Максименко П.Т. Медикаментозна патологія в стоматології – Полтава, 2001. - 138 с.
- 7 Руководство по хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: В 2-х темах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776 с.
- 8 Руководство по хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: В 2-х томах. Т. 2 / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. - 488 с.
- 9 Стоматология: Учебник / Под ред.Т.Г. Робустовой. - М.: Медицина, 2008. -816 с.
- 10 Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. - К.: Червона Рута-Турс, 2004. - 1061 с.
- 11 Гумецький Р.А., Угрин М.М. Сучасні засоби місцевої анестезії в стоматології. Львів: Галдент, 1998. - 160 с.
- 12 Панчишин М., Готь И., Масний З. Неотложные состояния в стоматологической практике. - Львов: Гал Дент, 2000. - 42 с.
- 13 Робустова Т. Г. Лимфангит, лимфаденит, аденофлегмона лица и шеи // Хирургическая стоматология. - М.: Медицина, - 1996. – С. 255-265.
- 14 Покровский В.И. ВИЧ-инфекция: Руководство по клинике, диагностике и лечению опасных инфекционных болезней. - М.: Медицина, 1996 - 247 с.
- 15 Робустова Т.Г. Актиномикоз челюстно-лицевой области. - М.: Медицина, 1983. - 60 с.
- 16 Карапетян И.С., Чергештов Ю.И. Заболевания височно-нижнечелюстного сустава. Сведение челюстей. Хирургическая стоматология. - М., 1996. -С.495.

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
з дисципліни «ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
для студентів третього курсу стоматологічного факультету
спеціальності «стоматологія»
на 5 семестр 2016-2017 навчального року

Номер лекції	Тема лекції	Дата лекції/ групи	Лектор/ дублер
5 СЕМЕСТР			
Розділ I. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.			
1.	Історія хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, їх визначення і завдання. Підготовка хворого до операції. Визначення болю; реакції організму на біль, операційну травму. Знеболення в хірургічній стоматології. Загальне знеболення. Показання та протипоказання до нього, принципи премедикації, нейролептанальгезії. Ускладнення загального знеболення, їх лікування та профілактика. Основи серцево-легеневої реанімації.	20.09.2016 1-8	проф. Нагірний Я.П.
2	Місцеве знеболення. Показання та протипоказання до нього. Техніка виконання. Ускладнення місцевого знеболення, їх лікування та профілактика. Видалення зубів: інструментарій, показання та протипоказання, підготовка хворого, ускладнення під час видалення зуба і в післяопераційному періоді, їх лікування та профілактика.	13.10.16 1-8	доц.Гутор Н.С.
Розділ II. Захворювання зубів та гострі запальні процеси ЩЛД.			
3	Класифікація запальних процесів ЩЛД. Періодонтити: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, ускладнення, профілактика. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.	08.11. 16 1-8	доц.Гутор Н.С.
4	Затримані та напівзатримані зуби. Етіологія, клініка, діагностика, лікування, ускладнення. Перикороніти. Одонтогенний періостит щелеп: етіологія, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика	24.11. 16 1-8	проф. Нагірний Я.П.
5	Остеомієліти щелеп: етіологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	12.12. 16 1-8	проф. Нагірний Я.П.
ВСЬОГО ГОДИН:			10

ПРИМІТКА:

лекції для студентів груп 1-8 читаються в аудиторії № 9 вул. Чехова 3.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
 „___” _____ 2016 року, протокол № ____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
з дисципліни «ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
для студентів третього курсу стоматологічного факультету
спеціальності «стоматологія»
на 6 семестр 2016-2017 навчального року

Номер лекції	Тема лекції	Дата лекції/ групи	Лектор/ дублер
6 СЕМЕСТР			
Розділ III. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД			
6.	Абсцеси, флегмони, щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД): визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування, ускладнення, профілактика. Етіологічні та патогенетичні принципи лікування запальних процесів ЩЛД. Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Фурункули та карбункули ЩЛД: етіологія, патогенез. Клінічний перебіг, лікування.		проф. Нагірний Я.П.
7	Абсцес: щелепно-язикового жолобка, піднебіння, під'язикового валика, язика. Флегмона: підщелепної, щічної, жувальної, позашчелепної, підпідборідної ділянок. Флегмона дна порожнини рота та шиї, гнилістично-некротична ангіна Жансуля-Людвіга. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Лікування, ускладнення, профілактика. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Лікування, ускладнення, профілактика.		доц.Гутор Н.С.
8	Флегмона приглоткового простору, крило-піднебінної ямки, орбіти, виличної, скроневої, підскроневої, крило-щелепної ділянки: етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. Бешиха обличчя, нома ЩЛД. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування, ускладнення, профілактика. Ускладнення запальних процесів ЩЛД: (сепсис, медіастиніт, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу, тощо): класифікація, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування та профілактика.		к.мед.наук Гембаровський М.В.
Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД			
9	Одонтогенний гайморит: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. Артрити, артрози скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Синдром больової дисфункції СНЩС.		проф. Нагірний Я.П.
10	Гострі та хронічні сіалоаденіти: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування, попередження ускладнень. Слино-кам'яна хвороба, етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.		доц.Гутор Н.С.
ВСЬОГО ГОДИН:			10

ПРИМІТКА:

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ з дисципліни
«ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
для студентів третього курсу стоматологічного факультету
спеціальності «стоматологія»
а 5 семестр 2016-2017 навчального року**

Номер практичного заняття	Тема практичного заняття	К-сть годин
5 СЕМЕСТР		
Розділ I. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.		
1.	Історія створення і організація хірургічної стоматологічної допомоги. Забезпечення, документація амбулаторного стоматологічного кабінету і відділення, знайомство зі структурою відділення щелепно-лицевої хірургії у клінічній лікарні.	2
2.	Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї.	2
3.	Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Значення болю в медицині, стоматології.	2
4.	Загальне знеболення. Серцево-легенева реанімація.	2
5.	Інструментарій для видалення зубів.	2
6.	Аплікаційне знеболення. Покази до їх застосування.	2
7.	Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії. Види місцевого знеболення. Покази до застосування.	2
8.	Провідникові методи знеболення на верхній щелепі (інфраорбітальна, туберальна, різцева, піднебінна). Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.	2
9.	Провідникові методи знеболення на нижній щелепі (мандибулярна, торусальна, ментальна). Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.	2
10.	Центральні анестезії. Методи проведення, ускладнення, їх профілактика і лікування.	2
11.	Показання та протипоказання до видалення зубів.	2
12.	Підготовка хворого до операції видалення зубів.	2
13.	Методики видалення зубів (типове, атипове видалення зубів на верхній щелепі).	2
14.	Методики видалення зубів (типове, атипове видалення зубів на нижній щелепі).	2
15.	Ускладнення під час видалення зубів і в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.	2
Розділ II. Захворювання зубів та гострі запальні процеси ЩЛД.		
16.	Періодонтити: класифікація, клініка, профілактика, хірургічні методи лікування. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.	2
17.	Одонтогенний періостит щелеп (гострий, хронічний): клініка, діагностика, лікування, ускладнення, фізіотерапія.	2
18.	Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, диференційна діагностика, профілактика, лікування.	2
19.	Хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Клінічний перебіг, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, медикаментозне, фізіотерапевтичне), ускладнення.	2
20.	Посттравматичний остеомієліт. Радіонекроз, специфічний остеомієліт щелеп.	2
21.	Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби. Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.	2
22.	Аактиномікоз ЩЛД.	2
23.	Туберкульоз, сифіліс ЩЛД.	2
ВСЬОГО ГОДИН:		46

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

**з дисципліни «ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
для студентів третього курсу стоматологічного факультету
спеціальності «стоматологія»
на 6 семестр 2016-2017 навчального року**

Номер прак- тичного заняття	Тема практичного заняття	К-сть годин
6 СЕМЕСТР		
Розділ 6. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД		
24	Засвоєння правових норм з оформлення амбулаторної медичної картки пацієнта, хворого на періодонтит, періостит, перикороніт, остеомієліт.	2
25	Закріплення навичок заповнення амбулаторної медичної картки (з наступним написанням зразка). Перевірка правильності заповнення зразка амбулаторної медичної картки.	2
26	Запальний процес ЩЛД: етіологія, патогенез, типи клінічних реакцій та особливості перебігу одонтогенних запальних захворювань.	2
27	Роль імунної, гормональної, судинної, кровозгортувальної системи, тощо.	2
28	Флегмони та абсцеси щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД): класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, принципи лікування, профілактика ускладнень.	2
29	Абсцеси піднебіння та підчочномкової ділянки: етіологія, особливості лікування, профілактика.	2
30	Абсцес під'язикового валика та щелепно-язикового жолобка: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.	2
31	Флегмона орбіти: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
32	Флегмони виличної, скроневої ділянки: особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
33	Флегмони щічної, білявушно-жувальної, позащелепної ділянки: класифікація, особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
34	Глибокі флегмони ЩЛД.	2
35	Флегмони приглоткового та крилопіднебінно-щелепного просторів: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
36	Флегмона крило-піднебінної та підскроневої ямок: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг; диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
37	Флегмони підпідборідної, підщелепної ділянки: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.	2
38	Флегмони язика, дна порожнини рота та шиї, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
39	Гнилістно-некротична ангіна Жансуля-Людвіга: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
40	Бешиха обличчя, нома, гемодинамічні некрози.	2
41	Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо верхньої щелепи: сепсис, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу.	2
42	Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо нижньої щелепи: медіастиніти, пневмонії та інші: класифікація, патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, клініка, лікування, прогноз.	2
43	Інфекційно-токсичний шок.	2
Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД		
44	Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування, профілактика.	2
45	Аденофлегмони ЩЛД: етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування,	2

	профілактика.	
46	Фурункули обличчя: класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.	2
47	Карбункули обличчя: класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.	2
48	Гострий одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення.	2
49	Хронічний одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення.	2
50	Пластичне усунення оро-антрального сполучення.	2
51	Гострий сіалоаденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика.	2
52	Хронічний сіалоаденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика.	2
53	Пластика протоків слинних залоз.	3
54	Слинно-кам'яна хвороба (сіалолітіаз): етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та їх попередження.	2
55	Сіалози: класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування.	3
56	Артрит і артроз скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	2
57	Синдром больової дисфункції СНЩС.	3
58	Хірургічні методи лікування артрозів. Хірургічна артроскопія СНЩС.	2
59	Пластика СНЩС та його компонентів.	2
60	СНІД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.	3
ВСЬОГО ГОДИН:		74

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

**ПЕРЕЛІК ТЕМ, ВИНЕСЕНИХ НА САМОСТІЙНЕ ОПРАЦЮВАННЯ
з дисципліни «ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
для студентів третього курсу стоматологічного факультету
спеціальності «стоматологія»
на 5 семестр 2016-2017 навчального року**

Номер теми	Тема	К-сть годин
5 СЕМЕСТР		
Розділ I. Методи обстеження, знеболення та видалення зубів.		
1.	Організація кабінету хірургічної стоматології в амбулаторії.	4
2.	Асептика та антисептика в хірургічній стоматології.	5
3.	Загальні ускладнення місцевого знеболення.	5
4.	Місцеві ускладнення місцевого знеболення.	5
5.	Інтенсивна терапія, серцево-легенева реанімація в щелепно-лицевій хірургії.	4
Розділ II. Захворювання зубів та гострі запальні процеси ЩЛД		
6.	Ренгендіагностика захворювань зубів.	5
7.	Ренгендіагностика затриманих та напівзатриманих, надкомплектних, дистопованих, ретинованих зубів.	5
8.	Аактиномікоз. Туберкульоз, сифіліс. СНІД ЩЛД.	5
ВСЬОГО ГОДИН:		38

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ВИНЕСЕНИХ НА САМОСТІЙНЕ ОПРАЦЮВАННЯ
з дисципліни «ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
для студентів третього курсу стоматологічного факультету
спеціальності «стоматологія»
на 6 семестр 2016-2017 навчального року

Номер теми	Тема	К-сть годин
6 СЕМЕСТР		
Розділ III. Одонтогенні запальні процеси ЩЛД		
1.	Загальне, місцеве знеболання ЩЛД: особливості проведення, ускладнення та методи їх усунення.	3
2.	Патофізіологічні засади клінічного перебігу запальних процесів ЩЛД.	3
3.	Патофізіологічні засади лікування запальних процесів ЩЛД.	3
4.	Фізіотерапевтичні методи лікування стоматологічних захворювань.	3
5.	Топографічна анатомія ЩЛД. Основні принципи проведення розтинів в ЩЛД.	4
6.	Додаткові методи дослідження в ЩЛД при запальних процесах. Вивчення аналізів крові, імунограм.	4
7.	Сучасні засоби медикаментозної терапії при гнійно-запальних захворюваннях ЩЛД.	3
8.	Невідкладні стани, принципи надання допомоги .	3
Розділ IV. Неодонтогенні запальні процеси ЩЛД		
9.	Прояви лімфаденіту ЩЛД при специфічних захворюваннях: туберкульоз, актиномікоз, сифіліс, СНІД.	2
10.	Системні захворювання слинних залоз.	2
11.	Сучасні методи дослідження слинних залоз.	1
12.	Нормальна та патологічна анатомія СНЩС. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань СНЩС.	1
13.	Історія кафедри. Досягнення співробітників кафедри.	1
ВСЬОГО ГОДИН:		32

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний